MRKVIČKA
MALÝ RÁDCE KVALITNÍ EKOLOGICKÉ VÝCHOVY PRO MATEŘSKÉ ŠKOLY

STŘEVLIK

Liberecký kraj

Krajská konference k environmentální výchově v MŠ Liberecká MRKVIČKA 2026

Téma: **"Pojďme na to DO LESA!“**

Kdy: **úterý 20. října 2026 od 8:15do 16:15**

Kde: **Dům přírody Jizerských hor**
STŘEVLIK - Středisko ekologické výchovy Libereckého kraje
Oldřichov v Hájích 5

Cena: **členové sítě Mrkvička 500 Kč, ostatní 650 Kč**

Strava: **V rámci konference bude zajištěn oběd a drobné občerstvení.**

Doprava: **vlastní**
Doporučujeme využít tyto spoje:
Na seminář: vlak v 7:34 z Liberce – v 7:45 v Mníšku,
odtud asi 1,2 km po žluté turistické značce do ekocentra
Ze semináře: vlak v 16:46 z Mníšku – v 16:57v Liberci

Kontakt: **Jana Modrá**
krajský koordinátor programu MRKVIČKA
e-mail: jana.modra@strevlik.cz
tel.: 481 319 925

Závazné přihlášky zasílejte do pondělí 5. 10. 2026. Najdete je na odkazu:

https://forms.gle/6KrgmyQh2HTReDnTA

Těšíme se na Vás!

Ministerstvo životního prostředí

Pavučina
Síť středisek ekologické výchovy

„Pojďme na to DO LESA!“

Proč právě tam?

Protože 20. října slavíme Den stromů! A protože v lese je pořád co objevovat: Nejen stromy, ale také houby, stopy, skřítky a jejich příběhy...

Čeká nás les z pohledu lesníka, mykologa, stopaře, pedagoga i spisovatele – a hlavně spousta nové inspirace, jak les poznávat a prožívat společně s dětmi.

CO NÁS ČEKÁ?

<table>
<tr><td>7:45 – 8:15</td><td colspan="2">Prezence, káva, občerstvení</td></tr>
<tr><td rowspan="2">8:15 – 10:30</td><td colspan="2">SPOLEČNÝ ÚVODNÍ PROGRAM:</td></tr>
<tr><td colspan="2">Úvod, přivítání účastníků
Jan Duda: Lesy potřebujeme pestré a odolné
Greg Sommer: NatureMentoring - Jak vést děti k opravdovému vztahu s přírodou
Krátké představení dílen</td></tr>
<tr><td>10:30 – 11:00</td><td colspan="2">Přestávka, občerstvení</td></tr>
<tr><td rowspan="3">11:00 – 13:00</td><td colspan="2">1. BLOK DÍLEN:</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Jitka Krbcová: Můj rok venku</td><td>Lenka Hřibová:
O lese v knížkách a knížkách v lese</td></tr>
<tr><td>Lenka Kubíková: Bučínek a Bučinka</td></tr>
<tr><td>13:00 – 14:00</td><td colspan="2">Oběd, možnost prohlídky naší farmy a expozice Jizerky všemi smysly</td></tr>
<tr><td rowspan="3">14:00 – 16:00</td><td colspan="2">2. BLOK DÍLEN:</td></tr>
<tr><td>Jana Čapková a Ivo Drahoňovský:
Dílna na houby</td><td>Greg Sommer: NatureMentoring
- Jak vést děti k opravdovému vztahu s přírodou</td></tr>
<tr><td>16:00 – 16:15</td><td colspan="2">Reflexe, závěr, předání osvědčení</td></tr>
</table>

ÚVODNÍ PŘEDNÁŠKA:

Lesy potřebujeme pestré a odolné

Ing. Jan Duda *– lesník a odborný lesní hospodář na Liberecku. Na les nahlíží jako na komplexní ekosystém a již 30 let se věnuje nepasečnému způsobu hospodaření, který využívá přirozené procesy v lese. Je členem profesního spolku Pro Silva Bohemica. Ve svém působišti založil 4 demonstrační objekty, kde tento způsob hospodaření představuje odborné i laické veřejnosti. Dlouhodobě usiluje o rovnováhu mezi lesem a zvěří. Jeho krédem je: „O lese je nejlépe hovořit přímo v lese.“*

Les se bez člověka obejde. Člověk bez lesa ale ne. Jaký les tedy potřebujeme?

Les není jen továrnou na dřevo. Také zadržuje vodu, pomáhá chránit půdu, ovlivňuje klima, poskytuje domov rostlinám a živočichům i lidem místo k odpočinku. Přejeme si, aby toto vše plnil i nadále. Zároveň se však musí vyrovnávat s měnícími se podmínkami prostředí i s našimi potřebami. Největší šancí lesa obstát v nejisté budoucnosti je pestrost. Různé druhy stromů různého věku, velikosti i původu společně vytvářejí odolnější les, který se lépe dokáže přizpůsobovat změnám.

Úvodní příspěvek nám nabídne pohled odborníka, jak se dívat na les, proč je důležité hledat rovnováhu mezi stromy, rostlinami a zvěří, jak o pestrý a odolný les pečovat i jak to učit naše děti.

DÍLNY:

Můj rok venku

Mgr. Jitka Krbcová *– metodička a lektorka vzdělávacího centra TEREZA, kde vymýšlí a tvoří programy a materiály, které přibližují dětem přírodu. V současnosti se podílí také na vzniku učebnic pro 1.–3. třídu pro vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Ráda cestuje a objevuje nová místa, ať už ve městech, nebo v přírodě. Fascinuje ji svět orchidejí, ale jejich pěstování není její silná stránka.*

Jak z obyčejné vycházky udělat příležitost k objevování, pohybu i učení? Představíme si novou celoroční metodiku Můj rok venku, vytvořenou v rámci programu Les ve škole. S ní předškoláci během roku poznávají přírodu ve svém nejbližším okolí a vytvářejí si k ní vztah. Ukážeme si, jak celý rok propojuje příběh stromu Jíry a výra a vyzkoušíme vybrané aktivity. Odneseme si konkrétní inspiraci, jak s dětmi pravidelně vyrážet ven a využít přírodu jako přirozené prostředí pro učení.

www.lesveskole.cz

O lese v knížkách a knížkách v lese

PaedDr. Lenka Hřibová *– dlouholetá lektorka EVVO, zakladatelka spolku Semínko země, průvodce v přírodním klubu Kořínek v Semilech a v lesním rodinném centru na Všeni u Turnova. Dlouhodobě spolupracuje s knihovnami v okolí (projekt BOOKSTART – S knížkou do života). Její lásky: příroda, dětské knížky, hamaky, land-art.*

Nečtěme jen o přírodě – zkusme číst přírodu. A nepovídejme si jen o lese – pojďme si povídat s lesem.

Nemusíme si vybírat, jestli vyrazíme do lesa, nebo si budeme číst. Můžeme si jít číst do lesa – a nejlíp o lese! *O stromech na stromech* – tak říkáme formátu venkovní čítárny v hamakách, který propojením knihy a skutečného prostředí otevírá dětem nové cesty k porozumění a prožívání přírody. Silné příběhy, jako například *Příhody malého Kořínka*, působí na naše emoce a umožňují oslovit i děti, které přírodu vnímají jinak.

Představíme si tipy na zajímavé (nejen) dětské knížky o stromech a získáme inspiraci pro práci s dětmi i pro náš osobní rozvoj.

Bučínek a Bučinka – skřítci z Jizerskohorských bučin

Mgr. Lenka Kubíková *– lektorka STŘEVLIKu, která vyměnila učitelství na 1. stupni za lektorování v krásném prostředí Jizerských hor. Zaměřuje se především na Jizerskohorské bučiny, upcycling a Fair Trade. Je autorkou metodik o ekosystémových službách přírodě blízkých bukových lesů, které vznikly v rámci projektu HealthyForest Region ve spolupráci s MAS Frýdlantsko a Lesy ČR. Ve volném čase nejraději vyráží se svými třemi dětmi za dobrodružstvím do přírody.*

Společně s lesními skřítky Bučínkem a Bučinkou se vydáme na dobrodružnou výpravu do bukového lesa. Čeká nás zkoumání, práce s přírodninami, pohyb i malé výzvy. Zjistíme, jak se buky šíří a rostou od malých semenáčků až po staré lesní velikány, kdo hledá úkryt v jejich kmenech, pod kůrou či kořeny, jakou roli v lese mají lesníci a proč je mrtvé dřevo pro zdravý les živým pokladem. Společně budeme hledat odpovědi a objevovat, že les není jen o stromech, ale o propojeném světě plném vztahů, příběhů a překvapení.

Bučínek a Bučinka jsou průvodci novou metodikou (nejen) o Jizerskohorských bučinách, kterou si můžeme stáhnout na webu www.bucinek-a-bucinka.webnode.cz a využít při práci s dětmi v MŠ i na 1. stupni ZŠ.

NatureMentoring – Jak vést děti k opravdovému vztahu s přírodou

***Bc. Greg Sommer** – přírodovědec, pedagog a lektor NatureMentoring. Pochází ze Seattlu (USA) a dlouhodobě působí v Německu. Vede kurzy pro dospělé zaměřené na stopování zvířat, pozorování ptáků, bushcraft a venkovní vzdělávání. Ve své práci propojuje přírodní vědy, ekologickou výchovu, vyprávění příběhů, badatelské učení a respektující provázení dětí v přírodě. Jedenáct let učil v lesní školce v Berlíně a nyní učí v lesní školce v Jablonci nad Nisou. Dlouhodobě spolupracuje s organizací Elementy, kde se podílí na vzdělávání pedagogů v programu Lišácké učení.*

V dnešním stále více digitalizovaném světě ztrácíme nejen znalosti o přírodě, ale také hlubší vztah k živému světu kolem nás. Jak v dětech probudit zvídavost, úžas a odpovědnost za přírodu? Jak jim pomoci vytvořit si skutečné pouto s rostlinami, zvířaty a místy, která je obklopují?

Workshop představí principy NatureMentoringu – přístupu, který vychází z přirozené dětské zvídavosti, vlastních zkušeností a postupného budování vztahu k přírodě. Prakticky si vyzkoušíme, jak zkušenosti z pobytu venku smysluplně začlenit do práce v mateřských školách, a představíme si aktivity rozvíjející pozorovací schopnosti, kladení otázek, vnímání souvislostí i radost z objevování.

Budeme hledat cesty, jak proměnit pravidelný čas venku v přirozený a oblíbený rituál a jak vytvářet bezpečné a inspirativní prostředí pro učení v přírodě. Důležitou součástí bude i vlastní vztah pedagoga k přírodě – protože právě ti, kteří sami cítí spojení s živým světem, mohou tuto radost a nadšení přirozeně předávat dětem.

Workshop bude překládán.

Dílna na houby

***Jana Čapková** – nadšená mykoložka a dlouholetá předsedkyně Houbařského spolku v Lomnici nad Popelkou. Několik let vede mykologické vycházky v kempu Sedmihorky a spolupracuje také s Domem přírody Českého ráje. Své zaujetí pro houby předává i v mateřských a základních školách, kde hledá především neobvyklé a hravé způsoby, jak přiblížit svět hub dětem už od nejútlejšího věku.*

***Ivo Drahoňovský** – zástupce předsedkyně Houbařského spolku v Lomnici nad Popelkou, který rád tráví čas v lese a objevováním světa hub přímo v terénu.*

Vydejte se s námi do říše hub a možná je začnete vidět úplně jinýma očima!

V první části dílny nám Jana nabídne nevšední pohled na mikrosvět hub – prozkoumáme houby pod lupou, představíme si houbové zahrádky a vyzkoušíme drobné pokusy. Získáme praktické náměty na houbohry i jednoduchou houbotvorbu.

Ve druhé části se s Ivem vydáme na mykologickou vycházku do okolí. Poznáme houby trochu z jiné perspektivy a zaměříme se také na to, proč jsou v lese nepostradatelné.

V každém bloku si účastník bude moci vybrat jednu z nabízených dílen.

